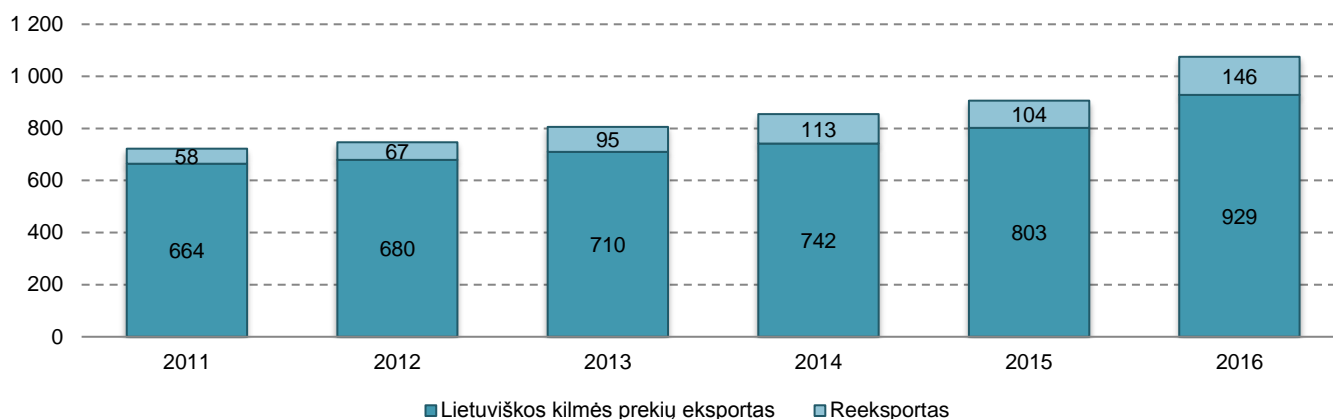

SANTRAUKA

► Prekyba tarp Lietuvos ir Švedijos yra gerai išvystyta – prekių apyvartos vertė tarp Lietuvos ir Švedijos yra gerokai didesnė nei tarp Lietuvos ir kitų Skandinavijos šalių. 2016 m. prekių apyvarta tarp Lietuvos ir Švedijos buvo 2167 mln. eurų. Bendrosios eksporto ir importo vertės buvo panašios – atitinkami 1076 mln. eurų ir 1092 mln. eurų, todėl Lietuvos prekių prekybos deficitas su Švedija buvo nedidelis (2016 m. – 16 mln. eurų). Eksporto struktūroje dominavo lietuviškos kilmės eksportas (86% viso eksporto), o Švedijos dalis lietuviškos kilmės eksporte nuo 2014 m. nuolat didėjo. Pagal pastarąjį rodiklį Švedija 2016 m. buvo 5-oje vietoje tarp visų Lietuvos prekybos partnerių.

► 2016 m. lietuviškos kilmės eksporto struktūroje dominavo baldai (sudaro beveik 31% viso eksporto vertės), plastikai ir jų dirbiniai (7%), elektros mašinos ir įrenginiai (7%), tabakas (beveik 7%) ir įvairūs chemijos produktai (6%). Importas taip pat diversifikuotas – daugiausia Lietuva importuoja žuvų ir vėžiagyvių (beveik 20% viso importo vertės), mineralinio kuro (beveik 11%) bei investicinių prekių – transporto priemonių (14%), elektros mašinų ir įrenginių (9%) ir mašinų ir mechaninių įrenginių (beveik 9%).

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Švediją 2010-2016 m., mln. eurų.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

► 2016 m. augo tiek lietuviškos kilmės eksportas į Švediją, tiek ir importo iš Švedijos vertė. 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas sudarė 929 mln. eurų, o tai buvo beveik 16% (arba 126 mln. eurų) daugiau nei prieš metus. 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės didėjimui darė didėję tabako gaminių pardavimai, taip pat elektros mašinų ir įrenginių bei baldų eksportas. Importas iš Švedijos 2016 m. paaugo 10,8% (arba 106,8 mln. eurų) – iki 1091,9 mln. eurų, labiausiai dėl didėjusio mineralinio kuro importo. Taip pat didėjo žuvų ir transporto priemonių importo vertės, bet mažėjo elektros mašinų ir įrengimų bei mašinų ir mechaninių įrenginių importas. 2016 m. Švedija buvo 7-a didžiausia rinka Lietuvai pagal importo apimtį.

► Prekyba paslaugomis tarp Švedijos ir Lietuvos taip pat yra išvystyta. Paslaugų eksporto vertė 2016 m. buvo 256,1 mln. eurų; o paslaugų importas – 203,9 mln. eurų.

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Švedijos pagrindiniai rodikliai 2014-2016 m.

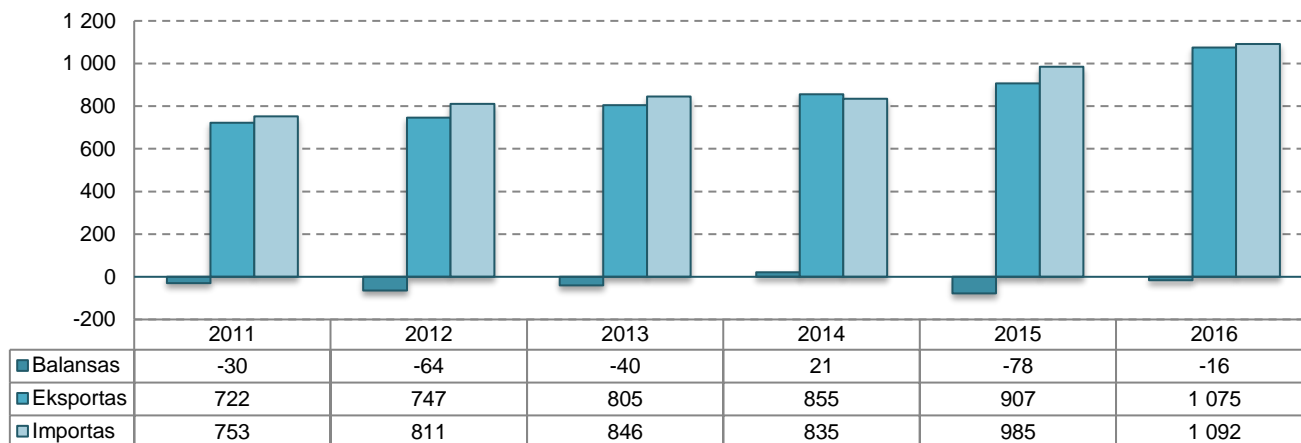
	2014		2015		2016	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3,5%	11	4,0%	10	4,8%	7
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5,4%	7	5,9%	6	6,9%	5
Šalies dalis prekių reeksporte	1,1%	9	1,1%	12	1,6%	11
Šalies dalis prekių importe	3,2%	9	3,9%	7	4,4%	7
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	2,8%	10	3,4%	11	3,8%	11
Šalies dalis paslaugų importe	3,5%	8	3,8%	7	4,5%	7

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

I. PREKYBOS BALANSAS

Prekių apyvarta tarp Lietuvos ir Švedijos yra nemenka ir didėja nuo 2011 m. 2016 m. ji buvo 2167 mln. eurų ir per metus paaugo beveik 15% (arba 275 mln. eurų). 2016 m. prekių eksportas sudarė 1076 mln. eurų, o importas – 1092 mln. eurų. 2016 m. augo ir prekių eksportas ir importas – eksportas didėjo beveik 19% (arba 168 mln. eurų), o importas – 11% (arba 107 mln. eurų). Eksporto struktūroje dominavo lietuviškos kilmės eksportas (86% viso eksporto) – jo metinis augimas 2016 m. buvo beveik 16% (arba 126 mln. eurų), o reeksportas didėjo 40% (arba 42 mln. eurų). Kadangi pastaraisiais metais Lietuva iš Švedijos importavo daugiau prekių nei eksportavo, Lietuvos prekių prekybos balansas su šia prekybos partnere buvo neigiamas, tačiau deficitas buvo nedidelis (2016 m. – 16 mln. eurų).

2 pav. Lietuvos ir Švedijos užsienio prekyba (prekės) 2011-2016 m., mln. eurų.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Paslaugų apyvarta tarp Lietuvos ir Švedijos yra taip pat nemenka. 2016 m. ji buvo 460 mln. eurų ir per metus paaugo beveik 26% (arba 94 mln. eurų). 2016 m. paslaugų eksportas sudarė 256 mln. eurų, o importas – 204 mln. eurų. Taigi Lietuvos paslaugų prekybos balansas su Švedija yra teigiamas (2016 m. – 52,2 mln. eurų). 2016 m. augo ir paslaugų eksportas ir importas – eksportas didėjo beveik 25% (arba 50,8 mln. eurų), o importas – 27% (arba 43,2 mln. eurų). Paslaugų eksporto struktūroje dominavo transporto ir apdirbamosios gamybos paslaugos, o paslaugų importe – kitos verslo ir kelionių paslaugos.

II. LIETUVIŠKOS KILMĖS PREKIŲ EKSPORTAS

Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Švediją didėjo kasmet nuo 2011 m. 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas sudarė 929 mln. eurų, o tai buvo beveik 16% (arba 126 mln. eurų) daugiau nei prieš metus. 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės didėjimui darė didėję tabako gaminių pardavimai, taip pat elektros mašinų ir įrenginių bei baldų eksportas. 2016 m. lietuviškos kilmės eksporto struktūroje dominavo baldai (sudarė 31% viso lietuviškos kilmės eksporto), plastikai ir jų dirbiniai (7%), elektros mašinos ir įrenginiai (7%), tabakas (7%) ir įvairūs chemijos produktai (6%). 2016 m. Švedija buvo 5-a didžiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto rinka Lietuvai.

2016 m. į Švediją daugiausia buvo eksportuota baldų. Per metus šių gaminių eksportas didėjo 6,4% (arba 17,2 mln.) – iki 286,8 mln. eurų; ši prekių grupė sudarė 31% viso lietuviško kilmės eksporto į Švediją. Pagal produktus, šioje prekių grupėje dominavo mediniai baldai ir jų dalys (sudarė 56% viso baldų grupės eksporto vertės), taip pat sėdimieji baldai su mediniais karkasais (27%).

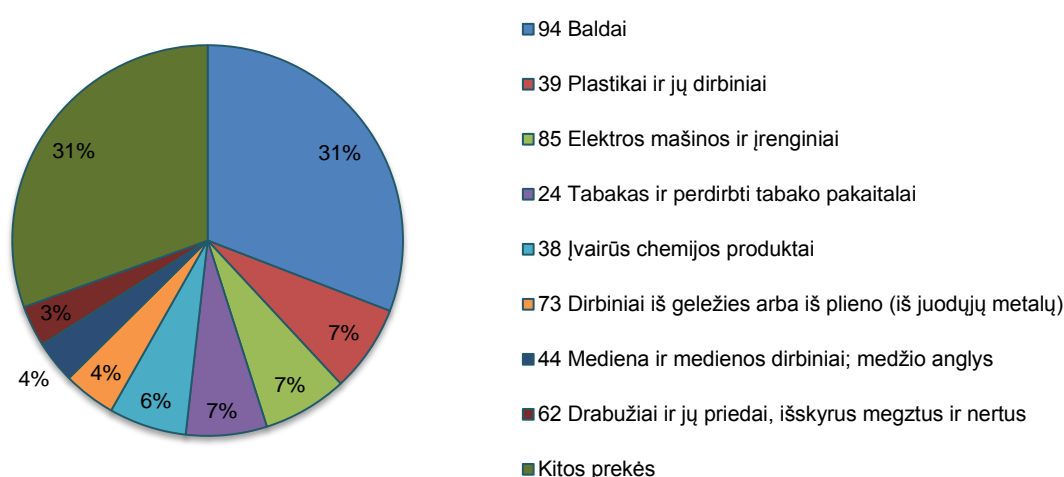
Gerokai mažesnę dalį (7%) lietuviškos kilmės eksporto struktūroje sudarė plastikai ir jų dirbiniai, o jų pardavimai per metus didėjo 5,5% (arba 3,5 mln. eurų) – iki 67,1 mln. eurų. Šioje prekių grupėje 2016 m. dominavo pakavimo produktai (buteliai, flakonai, plėvelės, folijos ir pan.); tai sudarė 36,8% viso plastikų grupės produktų eksporto. Nemenką eksporto dalį (24,6%) sudarė ir pirminės formos plastikai.

Elektros mašinos ir įrenginiai 2016 m. taip pat sudarė 7% viso lietuviškos kilmės eksporto į Švediją vertės. 2016 m. šių prekių eksportas augo sparčiai 57,5% (arba 23,8 mln. eurų) – iki 65,1 mln. eurų. Didžiausią eksporto dalį šioje prekių grupėje sudarė izoliuotieji laidai, kabeliai ir kiti elektros laidininkai (66,6%) bei šilumos radiatoriai (6,9%).

Tabako gaminių eksportas per metus išaugo dvigubai (35,5 mln. eurų) – iki 62,3 mln. eurų. 2016 m. Šioje grupėje visą eksportą sudarė cigaretės. Tabako gaminių prekių grupė labiausiai prisidėjo prie lietuviško kilmės eksporto didėjimo į šią prekybos partnerę, o jų dalis lietuviško kilmės eksporto struktūroje buvo 7%.

Įvairūs chemijos produktai eksporto struktūroje 2016 m. sudarė 6%, o jų pardavimai į Švediją augo 2,5% (arba 1,5 mln. eurų) – iki 59,7 mln. eurų. Čia beveik visą eksportą (99,4%) sudarė biodyzelinas ir jo mišiniai.

3 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Švediją struktūra 2016 m. %.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2 lentelė. Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Švediją pagal prekių rūšį, mln. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Iš viso:	664.4	679.6	710.2	742.3	802.8	929.2
94 Baldai; patalynės reikmenys, čiužiniai	146.7	176.9	205.7	239.9	269.6	286.8
39 Plastikai	50.6	53.8	54.5	64.6	63.6	67.1
85 Elektros mašinos ir įrenginiai	37.9	36.1	32.8	25.8	41.3	65.1
24 Tabakas ir perdirbti tabako pakaitalai	49.6	25.7	46.1	55.1	26.8	62.3
38 Įvairūs chemijos produktai	55.7	67.6	48.6	47.1	58.2	59.7
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno	25.1	23.9	26.5	30.9	34.5	40.3
44 Mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys	64.1	40.4	33.2	33.8	31.4	32.6
62 Drabužiai ir jų priedai, išskyrus megztus ir nertus	23.6	23.5	24.4	27.8	29.4	31.6
Kitos prekės	211.1	231.7	238.4	217.4	248.0	283.6

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

III. PASLAUGŲ EKSPORTAS

Paslaugų eksporto vertė 2016 m. buvo 256,1 mln. eurų; per metus ji padidėjo beveik 25% (arba 50,8 mln. eurų). Daugiausia eksportuota transporto paslaugų (beveik 37% viso paslaugų eksporto vertės), taip pat apdirbamosios gamybos ir kitų verslo paslaugų (atitinkamai 24% ir 19%).

3 lentelė. Paslaugų eksportas į Švediją pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2015	2016	2016 m. metinis pokytis, %	2016 m. struktūra, %
Iš viso	205,4	256,1	24,7%	100%
Transporto paslaugos	*	94,5		36,9%
Apdirbamosios gamybos paslaugos	44,5	61,7	38,6%	24,1%
Kitos verslo paslaugos	*	49,5		19,3%
Statybos paslaugos	18,0	19,0	5,4%	7,4%
Kompiuterinės ir informatikos paslaugos	*	15,5		6,0%
Kitos paslaugų rūšys	142,9	16,0		6,3%

Šaltiniai: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

IV. PREKIŲ IMPORTAS

Importas iš Švedijos 2016 m. paaugo 10,8% (arba 106,8 mln. eurų) – iki 1091,9 mln. eurų, labiausiai dėl didėjusio mineralinio kuro importo. Taip pat didėjo žuvų ir transporto priemonių importo vertės, bet mažėjo elektros mašinų ir įrengimų bei mašinų ir mechaninių įrenginių importas. 2016 m. importo iš Švedijos struktūroje dominavo žuvis (sudarė 20 % viso importo vertės), transporto priemonės (14%), mineralinis kuras (11%), elektros mašinos ir įrenginiai (9%) ir mašinos ir mechaniniai įrenginiai (9%). 2016 m. Švedija buvo 7-a didžiausia rinka Lietuvai pagal importo apimtį.

2016 m. iš Švedijos daugiausia buvo importuota buvo žuvis. Per metus šių gaminių importas didėjo 19,9% (arba 35,7 mln.) – iki 215,1 mln. eurų; ši prekių grupė sudarė 20% viso importo iš Švedijos vertės. Pagal produktus, šioje prekių grupėje dominavo šviežios arba atšaldytos žuvis; jos sudarė 96,3% viso žuvis prekių grupės importo vertės.

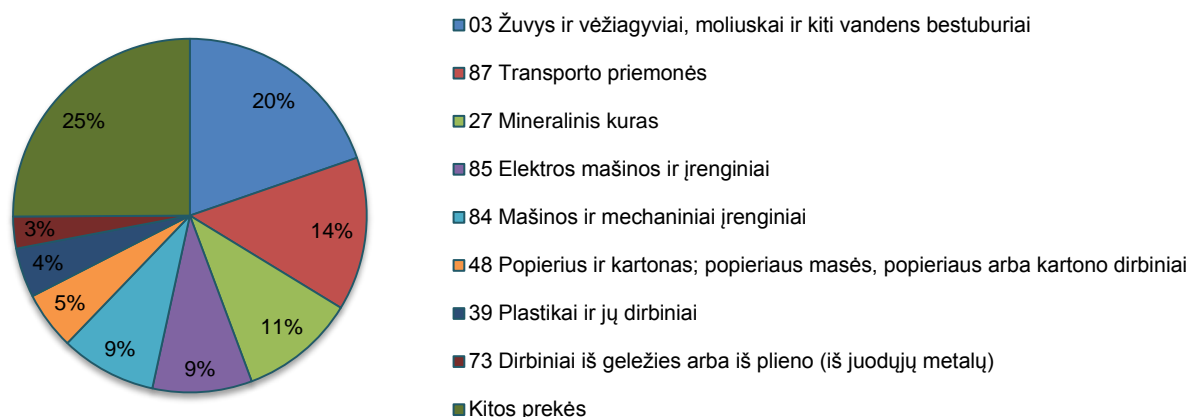
2016 m. transporto priemonės sudarė apie 14% viso importo iš Švedijos vertės. Transporto priemonių prekių grupės importas 2016 m. augo 45,7% (arba 48 mln. eurų) – iki 153,2 mln. eurų. Šioje prekių grupėje 2016 m. daugiausia buvo importuota kelių vilkikų (54,8%), taip pat kitų autotransporto priemonių, skirtų kroviniams vežti (26,1%).

Mineralinio kuro importas 2016 m. sudarė 11% importo iš Švedijos vertės. 2016 m. šių prekių eksportas augo sparčiausiai (112,9 mln. eurų) – iki 115,6 mln. eurų – ir buvo viena svarbiausių priežasčių, lėmusių viso importo didėjimą. Didžiausią importo dalį šioje prekių grupėje sudarė elektros energija (79,4%) ir naftos alyvos (20,4%).

Elektros mašinų ir įrenginių importas 2016 m. mažėjo 39,3% (arba 64,4 mln. eurų) – iki 99,3 mln. eurų. 2016 m. šioje grupėje didžiausią importo dalį sudarė telefono aparatai ir kita aparatūra (22,9%), laidai, kabeliai (16,3%), kelių įranga (10,4%).

2016 m. mažėjo ir mašinų ir mechaninių įrenginių importo vertė – 15,1% (arba 17 mln. eurų) – iki 95,8 mln. eurų. Didžiausią importuojamų prekių dalį sudarė žemės ūkio mašinos (12,3%), mažiau – daugelis kitų įrenginių.

3 pav. Prekių importo į Švediją struktūra 2016 m. %.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2 lentelė. Prekių importas iš Švedijos pagal prekių rūšį, mln. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Iš viso:	1 328,8	1 359,2	1 420,3	1 484,7	985,2	1 091,9
03 Žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai	664,4	679,6	710,2	742,3	179,4	215,1
87 Transporto priemonės	146,7	176,9	205,7	239,9	105,1	153,2
27 Mineralinis kuras	50,6	53,8	54,5	64,6	2,7	115,6
85 Elektros mašinos ir įrenginiai	55,7	67,6	48,6	47,1	163,7	99,3
84 Mašinos ir mechaniniai įrenginiai	25,1	23,9	26,5	30,9	112,8	95,8
48 Popierius ir kartonas; popieriaus masės, popieriaus arba	64,1	40,4	33,2	33,8	64,2	57,8
39 Plastikai ir jų dirbiniai	23,6	23,5	24,4	27,8	57,4	49,5
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų)	37,9	36,1	32,8	25,8	40,1	31,8
Kitos prekės	260,7	257,3	284,5	272,5	259,7	273,8

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

V. PASLAUGŲ IMPORTAS

2016 m. Lietuva iš Švedijos importavo paslaugų už 203,9 mln. eurų, t.y. beveik 27% (arba 43,2 mln. eurų) daugiau negu 2015 m. Pagrindinė paslaugų importo iš Švedijos padidėjimo priežastis buvo augęs kitų verslo paslaugų importas (42% arba 16,2 mln. eurų), taip pat augo ir kitų paslaugų importo vertė. Didžiausią paslaugų importo dalį 2016 m. sudarė kitos verslo paslaugos (beveik 27%), kelionių paslaugos (beveik 19%) ir transporto paslaugos (beveik 16%).

4 lentelė. Paslaugų importas iš Švedijos pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2015	2016	2016 m. metinis pokytis, %	2016 m. struktūra, %
Iš viso	160,8	203,9	26,8%	100%
Kitos verslo paslaugos	38,4	54,6	42,3%	26,8%
Kelionių paslaugos	36,8	38,0	3,3%	18,6%
Transporto paslaugos	36,3	32,1	-11,7%	15,7%
Finansinės paslaugos	27,5	19,7	-28,5%	9,7%
Kompiuterinės ir informatikos paslaugos	14,1	14,2	0,9%	7,0%
Kitos paslaugų rūšys	7,7	45,4	488,8%	22,3%

Šaltinis: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

VI. EKSPORTO GALIMYBĖS

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 582 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Švedijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Švediją yra šie: maisto produktų gamyba, mašinos ir įrenginiai, tekstilės gaminių gamyba ir drabužių siuvimas (gamyba).

5 lentelė. Perspektyviausios prekių grupės lietuviškos kilmės eksportui į Švediją.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės į Švediją
Maisto produktų gamyba	83
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	58
Tekstilės gaminių gamyba	57
Drabužių siuvimas (gamyba)	52
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	44
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	36
Pagrindinių metalų gamyba	34
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	28
Nemetalo mineralinių produktų gamyba	26
Elektros įrangos gamyba	25
Medienos bei medienos ir gaminių gamyba	19
Plastikinių gaminių gamyba	18
Kita gamyba	16
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	15
Žemės ūkis	13
Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	9
Odos ir odos dirbinių gamyba	9
Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	9
Gėrimų gamyba	7
Leidybinė veikla	6
Baldų gamyba	6
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	3
Žvejyba ir akvakultūra	2
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	2
Rafinuotų naftos produktų gamyba	2
Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	1
Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	1
Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Taip pat nustatytos 4 paslaugų grupės, turinčios geriausias galimybes eksportui į Švedijos rinką. Tai yra telekomunikacijos, kelių transporto, kompiuterinės ir finansinės paslaugos.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus. Visas perspektyviausių lietuviškų produktų, eksportui į Švediją, sąrašas gali būti pateiktas pagal pageidavimą analitikai@versli Lietuva.lt.

VII. ŠVEDIJOS IMPORTAS

2016 m. Lietuva užėmė 21-ą vietą Švedijos importo rinkų sąrašė.

7 lentelė. Švedijos importas pagal šalis, mlrd. eurų.

	2012	2013	2014	2016	2016
Iš viso	127.9	120.9	122.1	124.4	127.2
Vokietija	22.1	21.1	21.3	22.3	23.9
Nyderlandai	9.1	9.3	9.6	10.3	10.6
Norvegija	11.6	10.7	10.1	10.2	10.5
Danija	10.8	9.8	9.0	9.6	9.7
Jungtinė Karalystė	8.4	7.3	7.6	6.9	6.6
Belgija	4.8	4.7	4.8	5.4	6.0
Kinija	5.1	5.1	5.5	6.3	5.9
Suomija	6.5	6.6	6.1	5.7	5.8
Prancūzija	5.4	4.9	5.4	5.4	5.2
Lenkija	3.6	3.9	4.0	4.3	4.7
Italija	3.7	3.8	3.7	4.0	4.1
Jungtinės Amerikos Valstijos	4.1	3.3	3.1	3.4	3.3
Kitos šalys	32.6	30.5	32.0	30.6	30.8

Šaltinis: Trademap.

8 lentelė. Švedijos importas pagal prekių rūšį, mlrd. eurų.

	2012	2013	2014	2015	2016
Iš viso	127.9	120.9	122.1	124.4	127.2
84 Mašinos ir mechaniniai įrengimai	16.0	15.5	15.7	15.8	15.7
87 Transporto priemonės	11.4	11.5	12.1	13.9	15.6
85 Elektros mašinos ir įrenginiai	15.3	14.0	14.1	15.5	15.6
27 Mineralinis kuras	20.6	17.3	16.5	12.1	11.3
99 Niekur kitur nepriskirtos prekės	4.1	4.4	4.2	6.4	6.7
3 Žuvis ir kiti vandens bestuburiai	2.5	3.1	3.3	3.7	4.4
39 Plastikai	4.2	4.2	4.3	4.3	4.4
30 Farmacijos produktai	3.5	3.4	3.3	3.5	3.8
72 Geležis ir plienas	3.7	3.3	3.2	3.1	3.2
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	3.5	3.3	3.0	3.1	3.2
Kitos prekės	43.1	41.0	42.4	43.1	43.3

Šaltinis: Trademap.